

**ХРИСТО СМИРНЕНСКИ
АНКЕТАТА МЕЖДУ
ДРУЖБАШИ И БЛОКАРИ**

chitanka.info

АНКЕТАТА МЕЖДУ ДРУЖБАШИ И БЛОКАРИ^[0]

I КАРТИНА

В. МИР^[1]:

— Хазната, да, хазната
и фондовете безотчетни!
Кажете си бе, братя,
не бяхте ли бедняци сетни?

ЗЕМЛ. ЗНАМЕ^[2]:

— А Гешев^[3] и Тодорчо дезертъора^[4]?
Как наредиха си живота?
Евлогий Георгиев^[5] кой омота?^[6]
Добри сте вий и „честни“ хора.

МИР:

— От Славовица във потури
пристигна президента.
Да не му правим комплименти,
но доста настрана си тури.
Така е, господ му помози:
краварник, вила, лозе —
и два-три чека.
Добре си е човека.

ЗНАМЕТО:

— Струва ни се, между вас
е и Буров Атанас^[7].
Този честен народняк
колко, откъде и как
е успял да наспечели?
Сигур мелницата мели
и банкноти на тестета.

Мир:

— Не горещете се тъй жарко!
Кажете нещо и за Марко.
Той колко ока хвана
от спирта и шарана?
А Райко Даскалов?
Дали е той готов
да обясни
с какви цени
останките на Арсенала^[8]
закупи за народния ви магазин?
На тоз юначен син
каква копаня се е дала?

ЗНАМЕТО:

— Споменахте вий за останки.
Ний малко нещичко сме прости.
Кажете ни: тез ваши банки
не са ли от човешки кости?

ПРЯПОРЕЦ^[9]:

— Я оставете банките вий настрана.
Кажете ни какво станà
сина на президента^[10]?
Къде е той в момента,
народни средства да пилее,
на чий гръб скита и живее?
Каква е таз идилия
из кръчмите на Бразилия?

ПОБЕДА:

— Охо, банкерския колега
изпод тютюнева завеса!
Май гузния негонен бега,
затуй е твоята намеса.

ЗОРА^[11]:

— Мълчете, търтеи забавни,
вий — хранениците държавни!

ЗНАМЕТО:

— А вас, вас с ризите ви неопрани,
кажете кой ви храни!
Грабители, убийци мръсни!
Кой де стигне от народа да откъсне!
Лентяи, кожодери тлъсти,
у кражбите сте най-чевръсти!

ПРЯПОРЕЦ:

— Вий, пладнешки хайдути,
дойдохте голи, необути,
а всеки ваш дружбаш днес тъне
в това, що не е виждал и насъне!

ЗНАМЕТО:

— Хайдути ли? Хайдутина
не е ли Ляпчев Арнаутина^[12]?
Железниците кой обра?

ПРЯПОРЕЦ:

— Обрахте вий народната пара!

ЗНАМЕТО:

— Защо пенявите уста,
натясно щом се хванете?
Добре известно е в света,
че Ляпчев спеше по таваните!
Попитай някое дете,
и то знай как забогате!
Нали той Ляпчев се нарича,
затуй че лапане обича?
А Чапрашика^[13]?
Кръвта войнишка блика,

*море от призраци го гони
сред тютюнджийските му милиони^[14].*

Мир:

*— Вий дрънкате за капитали,
но те са повече у вас!*

ЗНАМЕТО:

*— Така ли?
Да проверим бе, господа, тогаз!*

Мир:

— Предлагаме анкета!

ЗНАМЕТО:

— Приета!

II КАРТИНА

КАЛЪЧЕВ^[15] (земледелски анкетьор):

— И тъй, господа,
както е реда,
предлагам аз:
от мое и от чуждо име
да провериме,
откакто сме на власт,
кажи-речи го, три години,
не се ли храним с хлебец и маслини.

ЛЯПЧЕВ:

— Въпроса не е там!
Аз и маслини пък не ям.

КАЛЪЧЕВ:

— Да, така е, без съмнение!
Стамболийски каза ми веднъж:
Ляпчев е добър и честен мъж.
Беден, много беден си е той,
тъне в дългове безброй.
Гол е кат светците древни,
седмица да го лишим от дневни —
няма той що да яде!
Никой няма хляб да му даде.

ЛЯПЧЕВ:

— Аз съм бедняк последен,
но президента по е беден.

КАЛЪЧЕВ:

— По съвест като се говори,

след него Гешев пък е втори.

Тодор Тодоров:

*— Турлаков пък реди държавни сметки,
обаче ходи без подметки.
А Райко, Райко! Той горкия
се храни все на вересия.*

Ляпчев:

*— Държавника е зле у нас,
макар да бъде и на власт.*

Калъчев:

*— Ах, Буров няма пет пари.
По два дни не яде дори.*

Ляпчев:

— Ний всички сме голтаци.

Тодор Тодоров:

— Безпримерни бедняци.

Калъчев:

*— А президента сам си жъне,
месо не вижда и насъне.
Едвам за хлебец има.
А как ще мине тази зима?*

Ляпчев:

*— Бедняци сме, бедняци ние!
Стоглав змей у стомаха вие
и под палтенце без хастар
треперяй си по навик стар.*

Т. Тодоров:

*— Който гледа да живее с чест,
той от глад умира днес!*

РЕДАКТОРА НА „УТРО“, председател на анкетната комисия:

— Излишна май е таз анкета,
вий всички тънете в нищета.

КАЛЪЧЕВ:

— Защо ни е, защо!
Тя няма си место.

ТОДОР ТОДОРОВ:

— Та ний по бедност сме известни.

ЛЯПЧЕВ:

— Ах, да не бяхме толкоз честни!

РЕДАКТОРА НА „УТРО“^[16]:

— Струва ми се, господа,
всичко влезе си в реда.
Щом е така,
подайте си ръка.

ДРУЖБАШИ И БЛОКАРИ^[17] подават си ръце.

РЕДАКТОРА НА „УТРО“:

— Пишете в протокола:
анкетата установи,
че всичко туй, що се мълви,
остава си закачка гола!
Анкетата установява,
народа че е за въже,
затуй че в глад оставя
държавните мъже.

„ЧЕРВЕН СМЯХ“:

— Крадци сте всички тука,
тук всеки пипа,

*каквото Куко,
таквоз и Пипе.
Народа за възже ще бъде,
щом на възже ви не осъди.*

[0] Публикация: Червен смях. Седмично илюстрирано литературно-хумористично списание. София, г. III, бр. 35 от 5 септември 1922 г., с подпис: *Хр. Смирненски*.

М. Маджаров от страниците на в. „Мир“ обвинява редица земеделски ръководители в участие в нашумели на времето афери, в пилеене и незаконно използване и присвояване на държавни средства. Като изхожда от една статия на в. „Победа“, той предлага да се направи анкета на редица дейци. Вестник „Земеделско знаме“ отговаря, че приема безрезервно анкетата, и настоява тя да се води публично. Предлага се да се анкетираат някои земеделски ръководители, както и бившите министри Ляпчев, Малинов, Данев, Т. Тодоров и др. Свиква се съвещание за уточняване условията на анкетата, на което присъствуват и столични журналисти. Двете страни предлагат редица условия, но до споразумение не се стига. Въпросът за анкетата приключва с много взаимни нападки и обвинения. ↑

[1] В. „Мир“ — орган на народната (народняшката) партия; консервативен и реакционен вестник, защитник на интересите на едрата буржоазия. Излиза от 22 септември 1894 до 31 декември 1944 г. След създаването на „Конституционния“ блок става изразител на неговата политика и води яростна компания срещу земеделското правителство. ↑

[2] Земеделско знаме — идеен, политически и организационен вестник на БЗНС, пропагандира идеологията на съюза и провежда неговата политическа линия. Излиза от 1903 до 1934 год. ↑

[3] *Гешев* — Иван Гешев (1849-1924) — буржоазен политически деец и публицист, един от едрите български капиталисти и банкери; от 1901 г. възглавява народняшката партия, а от 1920 г. — обединената народно-прогресивна партия. Министър-председател (1911-1913); след военно-фашисткия преврат на 9 юни 1923 г. преминава в Демократическия сговор. ↑

[4] *Тодорчо дезертъора* — Теодор Теодоров, за него се е говорило, че през Сръбско-българската война от 1885 год. е дезертирал. Теодоров, Теодор (1859-1924) — буржоазен политически деец, водач на обединената народно-прогресивна партия. Като министър-председател (ноември 1918 — октомври 1919 г.) възглавява българската делегация в Париж по приемане условията на Ньойския мирен договор 1919 г. ↑

[5] *Евлогий Георгиев* (1819-1897) — богат български търговец, известен с големите дарения, които прави за училища, болници, за издръжка на бедни ученици в чужбина, за построяването на Софийския университет и др. ↑

[6] *Евлогий Георгиев кой омота?* — Евл. Георгиев оставя за наследник и изпълнител на завещанието си Иван Гешев. ↑

[7] *Буров, Атанас* (1875-1954) — реакционен политически деец, представител на едрата българска буржоазия, banker. Ръководен деец на Народната партия и един от основателите на Демократическия сговор. Многократно министър в различни кабинети (1913, 1918-1920, 1926-1931 и от 2-8 септември 1944). ↑

[8] *Райко Даскалов... останките на Арсенала* — Даскалов, като председател на Народния магазин, закупува останките на опожарения арсенал. ↑

[9] *Пряпорец* — орган на Демократическата партия. Излиза от 1899 до 1932 г. ↑

[10] *синът на президента* — Асен Стамболийски заминава за Бразилия на световното изложение заедно със Ст. Омарчевски. ↑

[11] *Зора* — информационен всекидневник, основан в София от акционерно д-во „Български печат“ с главни акционери Кр. Чапрашиков и Д. Крапчев. Излиза от 18 май 1919 г. до 7 септември 1944 г. „Зора“ е реакционен ултрашовинистически вестник, свързан с двореца и с антисъветските белогвардейски центрове, които водят борба против управлението на БЗНС и против БКП. След фашисткия преврат на 9 юни 1923 г. Зора е идеологически изразител и знаменосец на фашизма. ↑

[12] *Ляпчев Арнаутина* — отнася се за Андрей Ляпчев. Андрей Ляпчев (1866-1933) — буржоазен политически деец, един от организаторите и лидерите на реакционния Демократически сговор.

От 1908 г. многократно министър; министър-председател от 1926 до 1931 г. на фашисткото сговористко правителство. ↑

[13] Стефан Чапрашиков, едър капиталист, тютюнотърговец и дипломат. ↑

[14] *Чапрашика сред тютюнджийските му милиони*. По време на окупацията на Сърбия братята Крум и Стефан Чапрашикови като тютюнотърговци натрупват милиони, като ограбват безогледно Македония. ↑

[15] *Калъчев, Ст.* — деец на земеделския съюз, един от редакторите на „Земеделско знаме“. От името на земеделските ръководители той участва в съвещанията по уговаряне условията за анкетата и излага становището на БЗНС. ↑

[16] *Редактора на „Утро“* — Стефан Танев, буржоазен журналист, по това време председател на Съюза на българските журналисти. ↑

[17] Блокари — участници в Конституционния блок. На 6 юли 1922 г. след дълги преговори и пазарлъци трите буржоазни партии — обединената народнопрогресивна, Демократическата и Радикалната — постигнаха съгласие за съвместна борба против земеделското правителство. Те образували тъй наречения Конституционен блок, който имал за задача да подготви политически преврат, за да свали земеделското правителство и установи буржоазна диктатура. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.